

ĐỌC KỊCH BẢN VĂN HỌC

I – BÀI TẬP

1. Đọc đoạn trích Hồi V kịch *Rô-mê-ô và Giu-li-ét* của Sếch-xpia (sách giáo khoa, trang 240). Hãy cho biết, có phải văn bản kịch chỉ có hai yếu tố ngôn ngữ cơ bản là lời thoại và lời chú thích về hành động nhân vật, bài trí sân khấu không? Nếu đúng thì trong hai yếu tố ấy, cái nào là chính?

2. Phân tích lời thoại của nhân vật ở đoạn trích trong sách giáo khoa để thấy động cơ, cá tính, tâm tư, tình cảm của từng nhân vật.

3. Lời thoại còn là lời mang tính hành động : lời nhân vật tự thuyết minh hành động của mình, lời biểu hiện ý chí hành động, lời ra lệnh, lời thúc đẩy hành động kịch phát triển. Phân tích đoạn trích kịch trong sách giáo khoa để thấy điều đó.

4. Lời thoại kịch thể hiện cảm xúc căng thẳng, có tác dụng thúc đẩy hành động. Hãy phân tích độ căng thẳng cảm xúc ấy trong các lời thoại.

5. Lời kịch thường có ý vị triết lí và cách ngôn. Hãy chỉ ra những lời thoại ở đoạn trích trong sách giáo khoa có các tính chất ấy.

6. Lời thoại trong kịch gián tiếp trần thuật. Đọc đoạn trích trong sách giáo khoa và kể lại diễn biến cốt truyện kịch của đoạn trích.

II – GỢI Ý GIẢI BÀI TẬP

1. Đọc đoạn trích Hồi V kịch *Rô-mê-ô và Giu-li-ét*, thử tìm xem có yếu tố lời kể hay không. Nếu không thì có những yếu tố lời nào, đó sẽ là nội dung cần trả lời. Chú ý, lời thoại là để nhân vật nói ra, còn lời chú thích là để hướng dẫn nhân vật hành động. Hai loại lời này đều quan trọng.

2. Chú ý phân biệt lời của Rô-mê-ô, lời của Ban-tơ-da, Pa-rít, vì mỗi nhân vật có một mối quan tâm riêng, một tình cảm riêng. Hãy chỉ ra đặc điểm riêng của từng nhân vật. Chẳng hạn, Rô-mê-ô quyết chết cùng người yêu, thái độ căng thẳng, cương quyết, nhưng chàng vẫn đầy lòng nhân ái đối với Pa-rít. Pa-rít cố chấp, hiểu lầm, mù quáng,....

3. Chú ý số lượng câu cầu khiến, câu mệnh lệnh trong đoạn trích, số lượng câu biểu cảm kèm theo hành động. Nhân vật vừa nói vừa hành động. Học sinh chỉ cần phân tích tính hành động trong một lời thoại và hình dung hành động tương ứng với lời đối thoại.

4. Phân tích một vài lời thoại mang nội dung cảm xúc căng thẳng trong đoạn trích. Chẳng hạn, Rô-mê-ô gọi hầm mộ là "cái miệng đáng căm ghét...", gọi nơi Giu-li-ét nằm là "nhà mồ xán lạn như một phòng dạ hội", gọi lọ thuốc độc là "người chỉ nẻo đắng cay", "anh lái đò tuyệt vọng...".

5. Chỉ ra một số câu có ý vị triết lí, cô đúc như lời cách ngôn trong đoạn trích. Chẳng hạn : "Nhiều khi, những kẻ sắp chết tự nhiên thấy vui hẳn lên, người chăm nom họ thường gọi đó là tia chớp trước giờ chết... Ôi, ta có thể gọi giờ phút này là tia chớp không nhỉ ?".

6. Kể lại sự việc của đoạn trích và cho biết nhờ đâu mà người đọc nắm được các sự việc ấy.